Tűzcsóvák az éj sötétjében

— Részlet—

Ó, társam, barátom, testvérem:
Ember,
mivé lettél?!...
Érted szenvedek,
miattad kínozom magam.
Eddig féltem tőled,
sajnáltalak,
nem akartam, hogy felébredj
tunya „úgy is mindegy-álmondból"
de most
riadót dobol bennem
a fellázadt vér,
az értelem,
az érzelem
és merem süket füledbe ordítani,
mint a tébolyult barom,
ki a jármot cipelni
végre megunta:
Mit vársz még,
elég volt!
Az ősi mártírtürelem
és a petyhüdt úrakarat,
ami igában maraszt
ezen a meddő tájon,
ahol ma még minden idegen,
égre sikoltó grimász —
hazugság!
Nem igaz,
hogy az emberek arca
— a te arcod, —
a tárgyak felülete,
a vonalak végtelenje,
a szemek
— a te szemed —
álmatag vagy szúró csillaga
testvértelen!
Nem igaz,
hogy Vajdaságban
jegesek az emberszívek, a testvérszívek
és csalfák a lomhán vagy sebesen kiejtett
szavak.
Nem igaz,
hogy itt a kultúrember
marakodás,
gond,
közöny
és barbár állati ösztönök
ocsmányságába süllyed.
Nem igaz,
hogy a rongyos ruhák
gyáva csontvázakat
takarnak.
De igaz,
hogy a divatos kelmék
megcsömörlöttek,
kiéltek,
elpuhultak

testét leplezik.
Igaz,
hogy az illatszert árasztó testek,
kifestett arcok
— pőrén, undok, lárva-orcák —
lélektelen,
szivtelen,
esztelen,
embertelen
ürességet takarnak,
titkolnak, — mindhiába.
Igaz,
hogy a gazdagság pokoltornácán
utálatos,
kivénhedt
keskedtség
vesz,
elad,
csengő,
zizzenő
pénzért,
ifjúságot,
életet,
jövendőt...
Neked pedig proletár,
arról prédikál
megfizetett
papjai,
írástudói,
hajcsárai,
bérencei
szájával és tollával,
hogy csak a szenvedés tesz emberré, —
az éhség,
a rongyosság,

a betegség,
a halál...
Ó, be undorító,
kispolgári,
hazug életszemlélet!
Ne higyj többé benne!
Fogd meg társaid kezét,
hosszú láncot formálj ökölből
és sujts le vele
az átkozottak
üres,
ápolt
és óvott fejére!...

Zaj.
Hideg.
Félhomály.
Ólmos felhők takarják
a nap fénykorongját.
A holnap gyermekei,
— a nap fiai, —
a proletárok,
itt menetelnek
az ablakom alatt.
Én is elindulok:
kisemmizettek,
testvéreim,
veletek megyek!

(1943 telén) *GALAMB JÁNOS*